

# UNITÁRIUS ÉLET

III. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM.

1949. NOVEMBER 15.

## Mártírok

Lélektani törvény, hogy történelmileg csak az a vallás állandósul, melynek mártírjai vannak. A hit igazságára a mártírok vére üt pecsétet.

A köztudatba valahogy az a gondolat fészkelődött be, hogy az unitárius vallásnak nincsenek mártírjai. Ezt gondolta pl. Gárdonyi Géza aranytollú írónk is, aki különben az unitárius vallás iránt igen meleg rokonszenvet érzett. Nem lehet tudni, hogy vajjon Brassai Sámuel tüntető személyiségén keresztül szerette-e meg az unitárius vallást, vagy pedig megfordítva. Akárhogy történt is, szerette mindkettőt és Brassai bácsi, mint a XIX. század tanuját 96 éves korában egy szép órában köszöntötte.

Az egri remete „Bibi“ című regényében, mely halála után jelent meg, egy harakán öreg magyar és egy rokonszenves fiatal káplán így beszélget:

„Hát bátyámuram melyik religióhoz tartozik?”

Azt magam is szeretném tudni. Papirosom római katolikus vagyok... de jobban mondhatnám, mi vallású nem vagyok. Nem vagyok lutheránus, se kálvinista, mert... Zsidó se vagyok. Mert azt, hogy Jézus egy magas világból körénk szállott lélek volt, lehetetlen megtagadnom. Talán leginkább unitárius vagyok. Van Isten! — Ez a fő.

Hát akkor miért nem tetszik határozottan mondani, hogy unitárius?

Mert nem ismerem dogmakönyvüket. Sohse adták ki. Aztán lássa, az olyan vallás, melynek nincsenek mártírjai, nincsenek szentjei...”

Az unitárius történetírás mulasztása az, hogy a köztudatba olyan gondolat fészkelődhetett be, hogy az unitárius vallásnak nincsenek mártírjai.

Dávid Ferenc 1579. november 15-én mártírhalált halt az unitárius hit igazáért. Ha hitét halálával meg nem pecsételte volna, az unitarizmus, mint vallás történelmileg soha meg nem gyökeresedett volna. Legfennebb csak egy, idővel elmosódó világnézet lett volna, mintahogy Jézus kereszthalála nélkül a kereszténységből se lett volna soha világvallás.

Dávid Ferenc reformatori munkájának és vértanúi halálának igazi értékét a szellemtörténelem kutatói csak most kezdik meglátni. Nem uni-

## ÁHITAT

Edes jó Atyám! Lelki nyugalom és megbékélés után áhitozom! Vagyok arra, hogy egy pillanatra lelki csendesség térjen otthonomba. Lelkem mélyén valamilyen áldott hang azt sugja és arra ösztönöz, hogy elvégezzem kötelességeimet, hogy szorgalmasan munkáljak a munkában, hogy büszkéljék a jó cselekedetekben, hogy imát rebegjen ajakam, hogy jó szót szóljak szeretteimhez és minden embertársamhoz. Úgy szeretném edes jó Atyám, ha mindezeket megtehetném. Úgy szeretném, ha az élet keménysége nem győzné le lelkem tiszta akarását. Úgy szeretném, ha emberi gyöngegem Benned erősségre találna. Szerető Atyám, hozzád fohászok. Téged kereslek. Utánad vágyakozik megfáradt testem és lelkem: légy irgalmas hozzám. Erőtesd velem atyai jószágodat és gondviselésedet. Segíts, hogy a bennem lévő jóra vezérlő erő, mely az élet kísértéseivel birkózik és küszködik, győzedelmeskedjék. Segíts, hogy ne ítélkezzem a világ és az emberek felett elhamarkodva, hanem inkább keressem bennük és mindenben a jót s én magam is állhassak a jó szolgálatában. Segíts, hogy a názáreti Jézust követhessem, hogy ezáltal lelki nyugalom és békesség térjen családi hajlékomba és az én megfáradt életemre. Amen.

Enekeljük a 43. számú énekünket: Adjunk halát mindnyájan...

## ÉBER LELKIISMERETTEL

...én teljes jó lelkiismerettel szolgáltam az Istennek mind e mai napig.”

Apostolok Cseleked. 23. rész 1 vers.

Isten áldásai közül egyik legértékesebb kincsünk a lelkiismeret. Lelkiismeretünk adja tudunkra, hogy jól vagy rosszul cselekedtünk-e, hogy igazat vagy hamisat szólunk-e, hogy szeretet vagy gyűlölet irányítja-e életünket. A lelkiismeret éber állást életünk folyásánál: jelzi az építést és a rombolást egyaránt. Ha jól cselekedtünk, ha az igazság mellett szállunk síkra, ha cselekvő szeretet vezérelt, akkor lelkiismeretünk megnyugt. Ha rosszat tettünk, ha hamisságot követünk el, ha gyűlölet indított útra, a lelkiismeret iszonyatos furdalását érezzük előbb-utóbb. A lelkiismeret hatóságára kiterjed minden tevékenységünk megítélésére, akár Istennel, akár embertársainkkal, akár a teremtett világ más lényével vagy dolgaival kapcsolatos ez a tevékenység.

Mi a lelkiismeret tehát? — figyelmeztető, intő, halk szavú hang, de ugyanakkor felmérhetetlen erő. Drága kincs.

És mi a lélek — a bennünk lévő isteni erő, mely jóra vezérel, mely az élet helyes és igaz munkálására tesz minket alkalmassá. Ismernünk kell a lelket, a lélek erejét, képességét, tulajdonságát, viselkedését, azt hogy mire való, általában természetét, — amint maga a „lelkiismeret” szó is erre utal, — hogy tisztában legyünk a lelkiismeret szerepével és feladatával.

A lélek, mivel Isten lényegének egy reánk bízott része, elsősorban arra való, hogy ennek segítségével életünket Istenhez kapcsoljuk, hogy Istennel éljünk, hogy alkalmassá és méltóvá tegyük magunkat Isten segédelmére, áldására és gondviselésére. A lelkiismeret sokirányú tevékenysége közül is elsősorban az a legfontosabb, mellyel figyelmeztet minket, hogy éljünk a léleknek ezzel a képességével, hogy használjuk fel a léleknek ezt a tulajdonságát, s ha nem így cselekszünk, lelkiismeretfurdalást érzünk. Figyelmeztet a lelkiismeret, hogy lelkünk és szellemi képességeink s általában minden jó tulajdonságunk művelése által törekedjünk Isten igaz és helyes megismerésére. Figyelmeztet, hogy Istentől van minden jó és tökéletes ajándék. Figyelmeztet, hogy imádságunkban, hálaadásunkban keressük Istent. Figyelmeztet, hogy Isten segítsége és gondviselése nélkül nem lehet boldog a mi életünk.

Elő szokott fordulni Testvéreim, hogy elaltatjuk lelkiismeretünket s ilyenkor a lélek áldott tulajdonságait nem szoktuk az élet szolgálatába állítani. Bizonyára ismertetek ilyen embereket. De úgy hiszem azt is tapasztaltatok, hogy az ilyen emberben valamilyen nagy életalkalom bekövetkezésekor, vagy egy váratlan érzelmi vagy értelmi felébredéskor, milyen elemi erővel jelentkezik az addig visszafojtott lelkiismeret ereje. Mennyi

tárusok tették a megállapítást, hogy az ő nevéhez fűződik a magyar nép egyik legnagyobb történelmi dicsősége, az 1568-ik tordai országgyűlés határozata, mely a lelkiismereti szabadság jogát törvénybe iktatta. „Ezzel a kis Erdély — mondja egyik neves történészünk — messze megelőzve a kort, az eljövendők bajnokává jegyezte el magát és olyan magaslati pontot ért el az európai szellem történetében, mely mindig büszkesége lehet megpróbáltatásban és nehéz óráiban.“ Ő, a magyar reformáció legkiemelkedőbb alakja, kibén akkor magyar földön legnagyobb volt a szabadság vágya és az igazság után való szomjúság. Ma már szinte általános róla ez a megállapítás. Szabadságszeretete olyan nagy volt, hogy a megismert igazságért bátran meg is halt. Kegyeletünk rózsaleveleit hintsük ma, gondolatban magas Déva várán, mártírunk sírjára.

De nem csak ő a mi egyedüli mártírunk. Most még csak egyet-kettőt említek. Servét Mihály Genfben még Dávid Ferenc előtt inkább máglyán égettette el testét, mintsem megtagadja hitét. Alvinczi György unitárius prédikátort Nagyharsányban felakasztották és amikor a budai basa az unitáriusoknak ezért szabadkezet adott, hogy halálért halállal fizessenek vissza a gyilkosoknak, az unitáriusok az Úr Jézus hű és igaz követőinek bizonyultak, — nemes gesztussal megbocsátottak.

Aztán az a sok üldöztetés, kitagadottság és meg nem értés, melyet őseinknek kellett hitükért elszenvedniök, mi volt ha nem mártíromság?

### Visszhang a püspöki helynök pásztorlevelére

Főtisztelendő Püspöki-helynök úr!  
és Főgondnok úr!

A kedves üzenetet, mely nekem is szült hálás szívvel köszönöm meg. Könnyekig meghatott az, hogy engemet, mint nőt méltónak találtak erre a kitüntetésre. Köszönöm, hogy mellém állnak és könyörgésekkel bátorítanak. Igyekezni fogok, hogy szerény tudásommal és a szülői háztól magammal hozott tiszta unitárius hittemmel továbbra is jól forgolódni tudjak. Mindig Isten útján kívántam járni és most is mind közelebb és közelebb vágyom. Szívvel, lélekkel óhajtom, hogy jó példával tudjak cselekedni a szórványunkban élő testvéreink előtt, főképp azoknak, akik még Istent nem keresték. Imádkozom, hogy Isten segítsen, hogy néki szolgálhassak mindhalálig.

Imádkozom kedves vezetőinkért is, hogy az őrtálló helyen úgy tudjanak örködni, hogy a nyáját hiány nélkül adhassák át a Gazdának.

Elnézést kérek a késésért, szívem sugalata az volt azonnal megköszönjem az üzenetet.

Rákoshegy.

Hittestvéri üdvözléssel:  
Albert Jánosné.

önmarcangolás, mennyi önkínzás azoknak osztályrésze, akikben az elaltított lelkiismeret szava újra feltámadván, mélységes megvetéssel tekintenek vissza lelki vakságukra és süketségükre. Kerüljük el ezt Atyámfiai! Tekintsük meg, hogy miért is áldott meg a mi jóságos Istenünk lélekkel s hallgassunk lelkiismeretünk intő szavára. Ha mégis a tévelyzések mezejére lépnénk, erős akarással keressünk e világban egy csendes sarkot, befolyásmentesen engedjük szabadon gondolatainkat, elmélkedjünk az életről, annak sokszínűségéről, szálljunk érzelmi világunk legaljára, tekintsük szetteinkre... hiszem, hogy egy halk, de őszinte imában oldódik fel minden kételyünk, hiszem, hogy felébred lelkiismeretünk szava.

Az éber, az eleven lelkiismeret hősöket termelt a hit mezején. Egyházalapító nagy püspökünk, Dávid Ferenc, lelkiismeretének szavára hallgatva hirdette meg az unitarizmus nagy igazságát: az Isten lényegében és személyében egy, Jézus pedig, a tökéletes ember, a mi életünk eszményképe. Lelkiismerete ellen még akkor sem cselekedett Dávid Ferenc, amikor tudta, hogy ezért börtönt kell szenvednie. Vállalta a mártíromságot, vállalta a szenvedést, csak hogy Isten előtt tiszta lelkiismerettel állhasson meg. Első püspökünk mártírhalálának 370-ik évfordulója alkalmával, november 15-én, adózzunk az Ő példamutatásának mélységes tisztelettel. Bennünk pedig éljen, hasson és munkálkodjék az éber lelkiismeret. Ámen.

Bence Márton.

## Köri közgyűlésünk

November 1-én tartotta Egyházkörünk évi közgyűlését, amely néhány rendkívül fontos tárgyával kiemelkedett a szokásos évi közgyűlések közül. Ilyen volt például az, hogy a jövőben kicsi egyházunk minden ügyét önállóan kell intéznie. A Magyar Unitárius Egyház alkotmányát egy az 1947. augusztusában Kolozsváron hozott törvény alkalmazta a magyarországi viszonyokra. Ez a törvény a Magyar Unitárius Egyházkörnek széleskörű autonómiát adott és egyházi jogi hatóságunk csak egy kevés részét tartotta fenn a Kolozsváron székelő Egyházi Főtanácsnak, illetve Zsinati Főtanácsnak: hittani kérdésekben való döntés, törvényalkotás, papnevelés és III. fokú fegyelmi bíráskodás jogát. Mivel pedig az új román kultusztörvény értelmében a kolozsvári Egyházi Főtanács joghatósága a jövőben az ország határain túl nem terjedhet, az eddig a kolozsvári Egyházi Főtanács számára fenntartott jogkör gyakorlását is Egyházkörünk kellett átvennie. Nem kis zavart okozott a közgyűlésen az, hogy egyesek azt gondolták, mintha egy egészen új egyházi alkotmány kidolgozásának a szüksége állana fenn és nem pedig csak az eddig a kolozsvári Egyházi Főtanács számára fenntartott jogkör átvételéről való döntés és meglevő alkotmányunknak megfelelő értelemben való kiegészítése volna a közgyűlés feladata. Le kell szögezni, hogy most érvényben levő egyházi törvényünket a magyar állam tudomásul vette, annak alapján velünk az egyezmény megkötése is biztosítja számunkra mindazokat a jogokat, melyeket az úgynevezett egyezményes egyházak élveznek. Így most csak annak szükségparancsolta kiegészítéséről lehet szó és nem új alkotmány készítéséről. A közgyűlés, amelynek vitáiba ezzel a kérdéssel kapcsolatban igen sok zavaró idegen anyag is keveredett, — a végén is így határozott.

A közgyűlés a kiegészítést részben már eszközölte is így pl. a nők

re is kiterjesztette a választójogot aktív és passzív értelemben egyaránt. Ezután nő is lehet egyházunkban presbiter, viselhet tisztséget és beválasztható legfőbb alkotmányozó szervünkbe, a közgyűlésbe is. Másodsorban akkor gyakorolta iuris dictionális jogát egyházunk, amikor jóváhagyta a teológiai létesítését. Harmadszor pedig azzal, hogy a Fegyelmi Biróság III. fokozatának tagjait is megválasztotta.

Akik végig szemlélői voltak a gyűlésnek, akaratlanul is, néhány igen fontos megállapításra jutottak s talán nem lesz helytelen, ha az őszinte jót akarás szándékával személyi impresszióimat is elmondom néhány sorban. Egyik hozzászóló fejtegette ki, hogy nagy értéke a gyűlésnek a vitatkozásokban az a rendkívüli érdeklődés és javítani akarás a mi a hozzászólásokban kétségtelenül meglátszott. Ez igaz is, de nem minden. Egy közgyűlésen nem csak egy hozzászólás van, hanem több is. Nem csak egy vélemény van, hanem több is. Leszavazott, el nem fogadott indítványt személyes ellenszenvből, vagy rosszakarattal magyarázni soha sem szabad. A Közgyűlés soha sem lehet a személyek, hanem csak az eszmék harca. Mert, ha nem az, méltatlan arra, hogy egy közösség képviselőjének tartsa magát. Minden közösség akkor igazán életképes, ha vannak benne feszülő erők, amelyek erős nekifeszüléssel viszik a közösség hajóját előre, de kellenek az életképességhez megfontoltak is, kik a közösség biztonságát is tekintik s a fék kevésbé rokonszenves szerepére vállalkoznak. Ezerszer jai, ha bármelyik erő is háttérbe szorul pusztulásba rohanás, vagy pusztulásba döntő stagnálás lehet eredménye. Annyit azonban remélhetünk a jövőre, hogy a Közgyűlés előkészítése abból is állni fog, hogy minden egyes tagot, legalább vázlatosan tájékoztassanak a fontosabb kérdésekről, hogy a Közgyűlés ne csak a benfentesek vitája legyen.

### BUDAPEST:

**Barabás István** budapesti egyházközségünk lelképásztora, aki rövidebb ideig klinikai gyógykezelés alatt állott, mindannyiunk örömeire felépült betegségéből és visszatért családjá és hívei körébe. Istentől tartós egészséget kívánunk!

**Ahitatot** tartott budapesti egyházközségünk november 5-én este. Dr. Lázár János egyházközségi gondnok bensőséges szavakkal üdvözölte a megjelenteket és ismertette az összejevetel célját. Győrfi István lelkész evangélikációja után Szolga Ferenc költeményt adott elő. Nagy Sándor kántor pedig egyházi énekekre tanította a népes gyülekezetet. Műsor után a jelenlevők megtekintették az újjárendezett könyvtárt. A szépen sikerült összejevetelt meghitt hangulatban lefolyt presbiteri vacsora követte.

**Vadady Albertné**, volt Nőszövetésünk éveken át volt agilis elnökét november 1-i közgyűlésünk egyházköri tanácsossá választotta. Gratulálunk első női tanácsosunknak!

**Hifoktatás** az összes hittancsoportban megkezdődött és rendszeresen folvik a megállapított helyeken.

**Világiak Teológiája** előadásorozatában november 2-án este dr. **Abrudványai János** és **R. Filep Imre** lelkészek tartották meg érdeklődéssel kísért előadásukat.

**A budapesti Unitárius Teológiai Intézet világiak teológiája** előadásorozatában a Misszió Ház gyülekezeti termében (IX., Hőgyes E.-u. 3.) legközelebb az alábbi előadásokat tartják: Nov. 18-án, pénteken d. u. 6: **Ferencz József**: Dávid Ferenc a XX. század unitárius irodalmának tükrében és **Győrfi István**: Az ószövetségi népek vallása. Dec. 2-án, pénteken d. u. 6: **dr. Csiki Gábor**: Presbiterek. **Győrfi István**: A földközi tenger népeinek vallása. Az előadásokra minden érdeklődőt szeretettel várunk. Belépés díjtalan. A termet fűtik.

**A diákakció** céljaira a budapesti egyházközséghez október hó folyamán a következő adományok érkeztek: Aitai László 10. Kutasi Eszter 5, Páll Sándor 7, dr. Semerédy Sándor 2, Rédiger Károly 10, Mocsáry Gézané 16, Mikó István 5, dr. Gyulai Tibor 5, dr. Schev Ilona 2, Varga Béláné 5 forint.

**A budapesti egyházközségünkben** (V., Koháry-u. 4.) a lelkészi iroda hivatalos órái d. e. 10—1-ig. Pénztári órák d. e. 9—2-ig. Telefon: 121—847.

**Egyházköri Tanács központi irodája**, IX., Hőgyes Endre-u. 3. Hivatalos óra d. e. 9—2-ig. Telefon: 184—602. Csekkszámunk 42214. sz.

**A Misszió Ház diákakciója** javára a Misszió Házhoz újabban az alábbi adományok érkeztek: Józán Dezső 30 dr. Csiki Gábor, Gidó Béla, dr. Májav Dezső (Kaposvár) 20—20 Ft. Polgár Margit 15, Ujvári

November 15-én ünnepeljük Dávid Ferenc halálának 370-ik évfordulóját. Nem mehetünk el az ünneplés mellett anélkül, hogy meg ne emlékeznénk arról, ami Dávid Ferencet a XX. század vallásalapítójává is tette.

Varga Béla, a XX. század egyik legmélyebb unitárius gondolkodója említi „Ami örökkévaló Dávid Ferenc életművében” című kis tanulmányában, hogy amilyen forradalmat Kant idézett elő századában a filozófia területén, ugyanazt robbantotta ki a vallásos élet területén az unitarizmus nagy apostola is.

Dávid Ferenc értékeléséhez feltétlenül ismerni kell a kort, amiben élt. A kereszténység, amikor kialakította a maga zárt egyházi és társadalmi rendjét, szentnek és sérthetetlennek minősítette a világot is. Ha a tudomány lázadt, egy Galilei képében, ha a nyomorult réteg nem találta meg eszméjét a biborban öltöztetett ácsmester fiában és szociális jogokat követelt az albigensek és waldensek képében, ha hitét kritikával fogadta egy Arius képében az egyház embere egy sors várható rá, üldöztetés, földönfutó sorsba taszítás, elhallgattatás vagy halál.

A reformáció forradalommal robbantott. Szétzúzta a zárt rendet. De a lényegen — és ebben volt tévedése — nem változtatott. Luther mozgalma orthodoxiába merevedett. Calvin János uralma alatt élő Genf máglyát állított Servét Mihálynak. Egyetlen ember kereste a belső alapokig való behatolást s ezzel első igazi értelemben vett modern ember. Dávid Ferenc észlelte és érezte a világ felgyorsuló erejét. Láta az emberi haladás nagyszerű útját és az állandó fejlődés útján látta a vallásosság kiteljesedését. Az ember állandóan észlel és tanul. Minden újabb felfedezés után többet lát meg Istenből. S ez a lépésről-lépésre való haladás tisztítja, erősíti hitét. Így ír egyik helyen Dávid Ferenc: „Mű bizonyára hálákat adunk az Istennek, ki minket az emberi vélekedésektől megszabadít és az ő fiának Krisztusnak országába beviszen.”

Ez a haladás, amit Dávid Ferenc minden tudományos fölfedezés és ismeret nélkül megtalált, eszméje alapjává tett. Csak a XIX. és XX. század tudósai jutottak el erre a fokra. A vallási élet ma sem. De ez a csodálatos lelkiségű vallási zseni örökségként hagyott gondolataival bennünket, ma élő unitáriusokat kényszerítve kötelez, hogy a világ elé tárjuk unitarizmusunk vezérlő gondolatait és megfogalmazóivá váljunk a XX. század vallásosságának.

Szász János.

László 8. Bencze László (Bázakerettye), Kiszlinger Istvánné, id. Péterffy Gyula 5—5 Ft. Aitai Kovács József 3 Ft. dr. Vermes István 10 Ft. További szíves adományokat kérünk az Unitárius Misszió Ház 57275. sz. csekkszámújára.

### PESTSZENTLŐRINC:

**Melyik nagyobb?** Szeptember 11. óta, a pestszentlőrinci harangszentelés óta sokat beszélnek a haranggal gazdagodott gyülekezetben arról, hogy Szöke Ferenc afia, aki egykor a pestszentlőrinci gyülekezet tagja volt és aki Johannesburgból küldött 10 fonttal (melyet a Nemzeti Bank 458 Ft-al váltott be) a Presbitérium által hirdetett pályázat alapján úgy váltotta meg a harang keresztszülőségét, hogy édesapja Szöke György a pestszentlőrinci egyházközség legidősebb presbiteré húzza meg a szenteléskor először a harangot. Aldozatos cselekedetének kettős példadása közül melyik a nagyobb? Szöke Ferenc afia azzal tett nagyobb jót, hogy onnan a világ tulsó szélére küldött 10 fonttal hozzájárult a Gyülekezet gondjainak enyhítéséhez? Vagy pedig adományának pénzbeli értékénél jóval több a gyermeknek, a fiúnak az a nagyszerű megnyilatkozása, hogy onnan távolról is megtalálta a módját annak, hogy öreg édesapját az egész világ előtt megbizonyítsa affelől, hogy szívében, lelkében annak ellenére, hogy hosszú évek óta nem látták egymást töretlen, sőt fokozódott az édesapa iránti szeretet. Jólesik hallgatni

ezeket a beszélgetéseket. Harangozza is bele a kérdés önmagát a gyülekezet minden tagjának a lelkébe. Amikor a gyülekezet háláját és a szülők örömét próbálják fölmérni azok előtt, akikhez eljutott e kérdés és azok előtt is, akiket még ekkora szeretet sem indít meg. Szöke Ferenc megnyilatkozását az Úr Jézus intelméhez fűzzük: „En példát adtam néktek, hogy miként én cselekedtem ti is aképp cselekedjétek.”

**Gyülekezeti evangélikációk Pestszentlőrincen.** A pestszentlőrinci egyházközség szokásos gyülekezeti összejevetelét és evangélikációját október 2-án és november 6-án tartotta. Az októberi összejevetel rendezői a gyülekezet ifjai voltak. Fiúk és leányok együtt látták el a házigazdai és háziasszonyi tisztet. Ők készítették el, ők terítették fel az asztalokat, ők szolgáltak fel. Boldog örömmel láttuk bennük jövőd presbitériumunkat. Aldozatkészségük, előzékenységük és szolgálatkészségük nagy ígéret a jövőre. A novemberi összejevetel rendezői a vecsési és az üllői szórványban lakó híveink voltak. A vecsésiek már többször bebizonyították, hogy kevés létszámuk mellett is életképes kis gyülekezetet alkotnak. Ez alkalommal magukkal vonzották az üllőieket is, akik ebben a szerepben most mutatkoztak be először. Gondos és gazdag asztalterítésüknél is nagyobb érték az a változatos és kitűnő műsor, mellyel megajándékozták a gyülekezetet. Az októberi evangélikációt Pethő István lelképásztor, a novem-

berit Hegedűs Lajos vecsési ev. lelkész végezte. A december első vasárnapi összejövetelt, a gyülekezeti Iszlay Márton emlékének fogja szentelni. Az énekszerző kántortanító munkásságát: Nyiredy Géza előadásban fogja méltatni. Egyházi énekeit szemléltető előadásban Otorjai Weres Ákos ismerteti. Iszlay énekeket énekel Gyallay Papp Domokosné.

#### DUNÁNTÚL:

**Abrudbányai Ödön**, pécsi szórványunk buzgó gondnoka nagy sikert ért el az „Irgalmasrend” pécsi templomában tartott r. kath. egyházzenei hangversenyen. Kutor Ferenc által megzenésített „Ima” c. költeményét adták elő énekszólabán, orgona kísérettel.

#### FÜZESGYARMAT:

**Füzesgyarmati egyházközségünk** bensőséges templomi ünnepély keretében emlékezett meg a templom építése 46-ik évfordulójáról. A templomi ünnepélyen Ferencz József: Dávid Ferenc és a templom c. tartott előadást. Nagy Márton presbiter, Romvári Mária és mások zeneszámait és szavallata tették változatosabbá a műsort, melyet Bajor János lelkész emlékbeszéde vezetett be. Az ünnepélyt követő teaestélyen özv. Kincses Lászlóné köszöntötte az egybegyűlteket, akik között a község másvallású lakóit is szépen voltak képviselve.

#### DUNA-TISZAKÖZI UNITÁRIUS SZÓRVÁNYEGYHÁZKÖZSÉG:

**Rákosszentmihályon** nov. 20-án d. e. 9 órakor unitárius istentisztelet az evangélikus templomban. Szolgál: Huszti János.

**Sashalmon** nov. 20-án, d. e. fél 11 órakor unitárius istentisztelet a lakótelepi fürdőteremben. Szolgál: Huszti János.

**Rákoscsabán** nov. 27-én d. e. fél 11 órakor unitárius istentisztelet az evangélikus templomban. Szolgál: Bencze Márton lelkész.

**Rákoshegyen** nov. 27-én déli 12 órakor unitárius istentisztelet a ref. imaházban. Szolgál: Bencze Márton.

**Felsőgödön** nov. 27-én d. u. 3 órakor unitárius istentisztelet a ref. templomban. Szolgál: dr. Csiki Gábor.

**Újpesten** dec. 4-én déli 12 órakor unitárius istentisztelet a Szent István-terei ref. templomban. Szolgál: Bencze Márton.

**Rákospalotán** dec. 11-én d. e. 11 órakor unitárius istentisztelet a MÁV-telepi ref. templomban. Szolgál: Bencze Márton.

**Kecskeméten** dec. 18-án d. e. 10 órakor unitárius istentisztelet P. Bugány Lajos gondnok házában, Jókai-u. 39. sz. alatt, úrvacsoraosztással. Szolgál: Bencze Márton.

**Szolnokon** dec. 18-án d. e. 11 órakor unitárius istentisztelet, úrvacsoraosztással a református templomban. Szolgál: Huszti János.

**Rákoshegyen** október 23-án jól sikerült gyülekezeti napot tartottunk, melven nagy számban vettek

részt lelkészükkel együtt a református hívek is. Több mint százan gyűltünk össze. Előadást tartott dr. Csiki Gábor püspöki helynök úr, evangélizált Pethő István lelkész. Szerpeltek még Németh Mária, Fodor Mária és Jäger Mária tanulók. Szavall Szabó Józsefné, Albert Jánosné szórványgondnok lelkiismeretes munkája nagy mértékben hozzájárult a gyülekezeti nap lélekemelő sikeréhez. Adományoztak az uzsánnához: Nagy Dénesné, Albert Jánosné, id. Fodor Ferencné, ifj. Fodor Ferencné, Németh Kálmánné, Derzsy Lajosné, Szabó Dénesné, Senker Miklósné.

**Sashalmon** november 6-án tartottunk gyülekezeti napot. Munkánkat nagyban gátolja Sashalmon az a tény, hogy nem áll rendelkezésünkre megfelelő helyiség. Így is összegyűltünk 36-an. Az elhangzott evangélizációs előadás, melyet Bencze Márton lelkész tartott, Radics Margit tanuló Kriza gyűjtötte népmeséje, Horváth Márta szavallata, Szabó Gabriella és Tiboldi Tibor táncszáma stb. töltötték ki a délutánt, jó szolgálatot téve ezáltal a gyülekezeti munka területén.

**A rákospalotai templom-alapra** szeptember és október hónapban a következő adományok folytak be a szórványegyházközség pénztárába: Szép Gyula 20, Benkő János 20, Elek Mihály 8, Horváth Lajosné 12, G. Markolin Alajosné 5, ifj. Benedek Vladimír 10, Benedek Vladimírné 4, Albert Jánosné 4, dr. Kósa Zoltánné 10, Vincze Márton 2, Máthé Lajos 5, Máthé Béla 5, Máthé Sámuel 5, Máthé Jenő 3, Turi Béla 10, Bencze Márton 20 Ft. Adományok és egyháziadó befizethető az „52.226 Duna-Tiszaközi Unitárius Szórványegyházközség, Budapest” elnevezésű csekk-számlán.

#### KOLOZSVÁRRÓL ÍRJÁK:

**A Román Népköztársaság** Nagy Nemzetgyűlésének Elnöksége által jóváhagyott egyházi Szervezeti Törvényt az E. K. Tanács nyomtatásban is megjelentette. Az új Szervezeti Törvény a réginek átdolgozása az új kultusz törvény és a R. N. K. alkotmánya alapján. Az új Sz. T. végrehajtási utasításáról a november hónap folyamán összeülő E. Főtanács fog határozni. Az új Sz. T. részletes ismertetésére a jövő számban visszatérünk.

**Árkosi Tamás** sinfalvi lelkész, aranyszéki egyházkör esperese az E. K. Tanács engedélye folytán nyugalmába vonult. A sinfalvi egyházközség és az egyházkör meleg ünnepség keretében vett búcsút munkás lelkipásztortól és vezetőjétől. Az egyházköri közgyűlés indítványa alapján az E. K. Tanács javasolja az E. Főtanácsnak, hogy Árkosi Tamás ny. lelkész afiának egyházi szolgálata elismerésül a tb. esperesi címet adományozza.

**Dr. Erdő János** a kolozsdobokai egyházkör esperese, tekintettel tanári elfoglaltságára esperesi állásáról lemondott. Az egyházköri köz-

gyűlés a ciklus hátralévő idejére ifj. Sebe Ferenc kolozsvári lelkész afiát választotta meg esperesnek.

**Az aranyszéki egyházköri közgyűlés** f. é. Kövenden tartott közgyűlése a megüresedett esperesi tisztségre Gombási János aranyszéki lelkész, köri jegyző afiát választotta meg.

**A kultuszminisztérium** Bende Béla teol. tanár afiát a Protestáns Teológiai Intézet tanulmányi igazgatójává nevezte ki. Feladata a teológiai intézet tanulmányi rendjének ellenőrzése és irányítása.

**A f. é. október 1-i teológiai vizsga** időszakban Albert Attila, Szatmári József és Zihanyi József IV. é. teol. hallgatók szakvizsgát tettek.

**A sinfalvi egyházközség** megüresedett lelkészi állására Nagy Béla csegezi lelkész afiát hívta meg, akit Főt. Püspök úr ki is nevezett. Köntés Béla lelkész lemondásával megüresedett nagyváradi lelkészi állásra Székely László gyakorló lelkészjelölt neveztetett ki.

#### HÁZASSÁG:

**Dr. Tóth Sándor** és Iván Margit, néhai boldogemlékű dr. Iván László lelkészünk nővére, október 30-án, Koháry-u. templomunkban örök hűséget esküdtek egymásnak. Az esketési szertartást Ferencz József lelkész végezte. Isten áldása kísérelje a fiatal párt.

#### HALOTTAINK:

**Dr. Gombos János** ügyvéd atyánk fia elhunyt. Halála nemcsak szép és népes családja és rokonsága tagjainak szívében hagyott fájó ürességet, de nagy veszteséget jelent egész vallásközségünknek. Emlékét kegyelettel áldjuk s az utána szomorúkodók számára az Ég vigaszát kérjük.

**Szent-Királyi Andor**, ny. min. tanácsos, a budapesti egyházközség volt presbitere, 64 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Isten vigasztalódása legyen hátramaradottaiával.

**Az Unitárius asszonyok Bibliaköre**. Halottak napja alkalmából a kegyelet virágait helyezte **Perceiné Kozma Flóra**, baracska, **dr. Jozsopovichné Németh Irma** gvőri és **dr. Iván László** lelkész farkasréti temetőben lévő sírjaira. Békesség övezze továbbra is nyugvó poraikat.

**Gondolatok a Seelisbergi Konferencia Pontjaihoz**. Az unitárius fel fogás tükrében című füzet megjelent. Kapható az Egyházköri Tanács központi irodáján, IX., Hőgyes E.-u. 3.

#### UNITÁRIUS ÉLET

A lap tulajdonosa a Magyarországi Unitárius Egyházkör.

Előző szerkesztő: ...  
Duna-Tisza-közi egyházközség  
Koháry u. 4.